

06.06.2023

Правовий статус керівника закладу освіти: права та обов'язки

Перелік основних кейсів тренінгу

1. Права та обов'язки керівників закладів освіти
2. Межі відповідальності керівників закладів освіти
3. Судова практика



Кейс перший



Права та обов'язки керівників закладів освіти

У кожних взаємовідносинах важливе розуміння того:
хто і на що має право,
які і на кого покладаються обов'язки

Правовий статус



Правовий статус керівника закладу освіти – сукупність прав та обов'язків

Повноваження керівника закладу загальної середньої освіти визначаються законодавством та установчими документами закладу освіти.

Права та обов'язки



Керівник закладу освіти має

фінансово-господарські,

організаційно-розпорядчі права

Права

організаційно-розпорядчі

приймати рішення щодо діяльності закладу в межах повноважень, визначених законодавством та строковим трудовим договором

діяти від імені закладу без довіреності та представляти заклад у відносинах з іншими особам

підписувати документи з питань освітньої та іншої діяльності

ініціювати питання щодо створення або ліквідації структурних підрозділів

видавати відповідно до своєї компетенції накази і контролювати їх виконання

звертатися до центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти із заявою щодо проведення позапланового інституційного аудиту, зовнішнього моніторингу якості освіти та/або громадської акредитації закладу

приймати рішення з інших питань діяльності закладу освіти

визначати режим роботи закладу



DECIDE

Права

фінансово-господарські

приймати рішення щодо діяльності закладу в межах повноважень, визначених законодавством та строковим трудовим договором

діяти від імені закладу без довіреності та представляти заклад у відносинах з іншими особами

підписувати документи з питань фінансово-господарської та іншої діяльності закладу

видавати відповідно до своєї компетенції накази і контролювати їх виконання

приймати рішення щодо діяльності закладу в межах повноважень, визначених законодавством та строковим трудовим договором, у тому числі розпоряджатися в установленому порядку майном закладу та його коштами

укладати угоди (договори, контракти) з фізичними та/або юридичними особами відповідно до своєї компетенції



Крім того керівники наділені повноваженнями

призначати на посаду, переводити на іншу посаду та звільняти з посади працівників закладу освіти,

визначати їхні посадові обов'язки,

заохочувати та притягати до дисциплінарної відповідальності,

вирішувати інші питання, пов'язані з трудовими відносинами, відповідно до вимог законодавства



Крім того керівники наділені повноваженнями

Залучення будь-яких інших осіб до участі в освітньому процесі (проведення навчальних занять, лекцій, тренінгів, семінарів, майстер-класів, конкурсів, оцінювання результатів навчання тощо) здійснюється за рішенням керівника закладу освіти.

Відповідальність за зміст таких заходів несе керівник закладу освіти.



Обов'язки



Керівник закладу освіти має

фінансово-господарські,

організаційно-розпорядчі обов'язки

Обов'язки

організаційно-розпорядчі

виконувати:

- ✓ Закон України «Про повну загальну середню освіту»,
- ✓ Закон України «Про освіту»;
- ✓ **інші акти законодавства,**

забезпечувати та контролювати **їх виконання** працівниками закладу, зокрема в частині організації освітнього процесу державною мовою

Досить широкий спектр обов'язків з погляду на те, що йдеться узагальнено про **ІНШЕ** законодавство (без його деталізації)

Забезпечувати - створювати надійні умови для здійснення чого-небудь; гарантувати щось

Контролювати - перевіряти кого-, що-небудь.



Обов'язки

організаційно-розпорядчі

планувати та організовувати діяльність закладу загальної середньої освіти

створювати необхідні умови для здобуття освіти особами з особливими освітніми потребами

затверджувати освітню (освітні) програму (програми) закладу загальної середньої освіти

затверджувати положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в закладі загальної середньої освіти, забезпечити її створення та функціонування

організовувати освітній процес та видачу документів про освіту

затверджувати посадові інструкції працівників закладу загальної середньої освіти

контролювати виконання педагогічними працівниками та учнями (учнем) освітньої програми, індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану



Обов'язки

організаційно-розпорядчі

затверджувати положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в закладі загальної середньої освіти, забезпечити її створення та функціонування

формувати засади, створювати умови, сприяти формуванню культури здорового способу життя учнів та працівників закладу загальної середньої освіти

забезпечувати здійснення контролю за досягненням учнями результатів навчання, визначених державними стандартами повної загальної середньої освіти, індивідуальною програмою розвитку, індивідуальним навчальним планом

створювати необхідні умови для здобуття освіти особами з особливими освітніми потребами



Обов'язки

організаційно-розпорядчі

сприяти проходженню атестації та сертифікації педагогічними працівниками

створювати умови для здійснення дієвого та відкритого громадського нагляду (контролю) за діяльністю закладу загальної середньої освіти

створювати в закладі загальної середньої освіти безпечне освітнє середовище, забезпечувати дотримання вимог щодо охорони дитинства, охорони праці, вимог техніки безпеки

виконувати інші обов'язки, покладені на нього законодавством, засновником, установчими документами закладу загальної середньої освіти, колективним договором, строковим трудовим договором

протягом першого року після призначення на посаду пройти курс підвищення кваліфікації з управлінської діяльності обсягом не менше 90 навчальних годин



Обов'язки

організаційно-розпорядчі

створювати умови для реалізації прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу, в тому числі реалізації академічних свобод педагогічних працівників, індивідуальної освітньої траєкторії та/або індивідуальної програми розвитку учнів, формування у разі потреби індивідуального навчального плану

забезпечувати розроблення та виконання стратегії розвитку закладу загальної середньої освіти

затверджувати правила внутрішнього розпорядку закладу

організовувати харчування та сприяти медичному обслуговуванню учнів відповідно до законодавства

організовувати документообіг, бухгалтерський облік та звітність відповідно до законодавства



Обов'язки

організаційно-розпорядчі

забезпечувати відкритість і прозорість діяльності закладу загальної середньої освіти, **зокрема шляхом оприлюднення публічної інформації** відповідно до вимог законів України "Про освіту", "Про доступ до публічної інформації", "Про відкритість використання публічних коштів" та інших законів України



Публічна інформація - це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, **інших розпорядників публічної інформації**, визначених цим Законом



Розпорядниками інформації для цілей Закону України «Про доступ до публічної інформації» визнаються, зокрема:

юридичні особи, що фінансуються з державного, місцевих бюджетів, бюджету Автономної Республіки Крим, - стосовно інформації щодо використання бюджетних коштів

юридичні особи публічного права - щодо інформації про структуру, принципи формування та розмір оплати праці, винагороди, додаткового блага їх керівника, заступника керівника, особи, яка постійно або тимчасово обіймає посаду члена виконавчого органу чи входить до складу наглядової ради



DECIDE

Обов'язки організаційно-розпорядчі

забезпечувати відкритість і прозорість діяльності закладу загальної середньої освіти, зокрема шляхом оприлюднення публічної інформації відповідно до вимог законів України "Про освіту", "Про доступ до публічної інформації", "Про відкритість використання публічних коштів" та інших законів України

Заклади освіти формують відкриті та загальнодоступні ресурси з інформацією про свою діяльність та оприлюднюють таку інформацію.

Заклади освіти, що мають ліцензію на провадження освітньої діяльності, зобов'язані забезпечувати на своїх веб-сайтах (у разі їх відсутності - на веб-сайтах своїх засновників) відкритий доступ до такої інформації та документів:

- ✓ статут закладу освіти;
- ✓ ліцензії на провадження освітньої діяльності;
- ✓ сертифікати про акредитацію освітніх програм, сертифікат про інституційну акредитацію закладу вищої освіти;
- ✓ структура та органи управління закладу освіти;
- ✓ кадровий склад закладу освіти згідно з ліцензійними умовами;
- ✓ освітні програми, що реалізуються в закладі освіти, та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою;
- ✓ територія обслуговування, закріплена за закладом освіти його засновником (для закладів дошкільної та загальної середньої освіти);
- ✓ ліцензований обсяг та фактична кількість осіб, які навчаються у закладі освіти;
- ✓ мова (мови) освітнього процесу;
- ✓ наявність вакантних посад, порядок і умови проведення конкурсу на їх заміщення (у разі його проведення);
- .



Обов'язки організаційно-розпорядчі

забезпечувати відкритість і прозорість діяльності закладу загальної середньої освіти, **зокрема шляхом оприлюднення публічної інформації** відповідно до вимог законів України "Про освіту", "Про доступ до публічної інформації", "Про відкритість використання публічних коштів" та інших законів України

Заклади освіти формують відкриті та загальнодоступні ресурси з інформацією про свою діяльність та оприлюднюють таку інформацію.

Заклади освіти, що мають ліцензію на провадження освітньої діяльності, зобов'язані забезпечувати на своїх веб-сайтах (у разі їх відсутності - на веб-сайтах своїх засновників) відкритий доступ до такої інформації та документів:

- ✓ матеріально-технічне забезпечення закладу освіти (згідно з ліцензійними умовами);
- ✓ напрями наукової та/або мистецької діяльності (для закладів вищої освіти);
- ✓ наявність гуртожитків та вільних місць у них, розмір плати за проживання;
- ✓ результати моніторингу якості освіти;
- ✓ річний звіт про діяльність закладу освіти;
- ✓ правила прийому до закладу освіти;
- ✓ умови доступності закладу освіти для навчання осіб з особливими освітніми потребами;
- ✓ розмір плати за навчання, підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації здобувачів освіти;
- ✓ перелік додаткових освітніх та інших послуг, їх вартість, порядок надання та оплати;
- ✓ правила поведінки здобувача освіти в закладі освіти;



Обов'язки організаційно-розпорядчі

забезпечувати відкритість і прозорість діяльності закладу загальної середньої освіти, **зокрема шляхом оприлюднення публічної інформації** відповідно до вимог законів України "Про освіту", "Про доступ до публічної інформації", "Про відкритість використання публічних коштів" та інших законів України

Заклади освіти, що мають ліцензію на провадження освітньої діяльності, зобов'язані забезпечувати на своїх веб-сайтах (у разі їх відсутності - на веб-сайтах своїх засновників) відкритий доступ до такої інформації та документів:

- ✓ план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти;
- ✓ порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти;
- ✓ порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі освіти та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування);
- ✓ інша інформація, що оприлюднюється за рішенням закладу освіти або на вимогу законодавства.

Заклади освіти формують відкриті та загальнодоступні ресурси з інформацією про свою діяльність та оприлюднюють таку інформацію.



DECIDE

Обов'язки

організаційно-розпорядчі

здійснювати зарахування, переведення, відрахування учнів, а також їх заохочення (відзначення) та притягнення до відповідальності відповідно до вимог законодавства

звітувати щороку на загальних зборах (конференції) колективу про свою роботу та виконання стратегії розвитку закладу загальної середньої освіти



Обов'язки

фінансово-господарські

розробляти проект кошторису та подавати його засновнику або уповноваженому ним органу на затвердження

надавати щороку засновнику пропозиції щодо обсягу коштів, необхідних для підвищення кваліфікації педагогічних працівників

організовувати фінансово-господарську діяльність закладу загальної середньої освіти в межах затвердженого кошторису



Правовий статус

Відмінність прав та обов'язків

Права – сукупність норм, що закріплюють можливість вчинення певних дій! Визначені законодавством права поширюються на обмежене коло осіб. Їх конкретний перелік залежить від сфери дії Закону.

Обов'язки – сукупність норм що мають імперативний, тобто – обов'язковий характер! Визначені законодавством обов'язки поширюються на обмежене коло осіб. Їх конкретний перелік залежить від сфери дії Закону. **За порушення «обов'язкових» норм передбачено відповідальність.**

Межі відповідальності керівників закладів освіти

Керівник закладу освіти здійснює безпосереднє управління закладом і несе **відповідальність за:**

**освітню,
фінансово-господарську,
іншу діяльність закладу освіти**

Відповідальність

види

Цивільна

Статтю 1167 Цивільного кодексу України передбачено відповідальність за завдану моральну шкоду.

«1. Моральна шкода, завдана фізичній або юридичній особі неправомірними рішеннями, діями чи бездіяльністю, відшкодовується особою, яка її завдала, за наявності її вини, крім випадків, встановлених частиною другою цієї статті.»

Дисциплінарна

- ✓ догана
- ✓ звільнення

Кримінальна

Статтею 137 Кримінального кодексу України передбачено, що невиконання або неналежне виконання професійних чи службових обов'язків щодо охорони життя та здоров'я неповнолітніх внаслідок недбалого або несумлінного до них ставлення, якщо це спричинило істотну шкоду здоров'ю потерпілого, -

карається штрафом від однієї тисячі до чотирьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до трьох років, або позбавленням волі на той самий строк, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років або без такого.

Адміністративна (на прикладі булінгу)

- ✓ штраф
- ✓ виправні роботи



DECIDE

Відповідальність

адміністративна

Стаття 173-4. Булінг (цькування) учасника освітнього процесу

Неповідомлення керівником закладу освіти уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу (цькування) учасника освітнього процесу -

тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до двадцяти процентів заробітку.

Стаття 188-54. Порушення вимог законодавства у сфері забезпечення якості освіти

Недопущення посадових осіб центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти та його територіальних органів до проведення інституційного аудиту або здійснення заходів державного нагляду (контролю), вчинення інших дій, що перешкоджають таким посадовим особам у проведенні інституційного аудиту або здійсненні заходів державного нагляду (контролю), ненадання їм інформації або надання неправдивої інформації -

тягнуть за собою накладення штрафу на громадян від двадцяти до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян та **на посадових осіб від тридцяти до сімдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.**



Відповідальність

адміністративна

Стаття 188-55. Невиконання законних вимог освітнього омбудсмена

Невиконання законних вимог освітнього омбудсмена щодо припинення порушення прав та/або відновлення порушених прав та/або законних інтересів учасників освітнього процесу, перешкоджання здійсненню освітнім омбудсменом чи уповноваженими ним особами своїх повноважень, ненадання інформації у строк, встановлений законом, або надання завідомо недостовірної інформації -

тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб від п'ятдесяти до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 44-3. Порушення правил щодо карантину людей

Порушення правил щодо карантину людей, санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм, передбачених Законом України "Про захист населення від інфекційних хвороб", іншими актами законодавства, а також рішень органів місцевого самоврядування з питань боротьби з інфекційними хворобами, -

тягне за собою накладення штрафу на громадян від однієї до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - від двох до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.



DECIDE

Важливо щодо статусу керівника...

**Не може бути укладено трудовий договір з особою, яка...
не може обіймати посаду керівника закладу загальної
середньої освіти.**



Керівник закладу загальної середньої освіти

Керівником закладу загальної середньої освіти може бути особа

яка

є громадянином України,

вільно володіє державною мовою,

має вищу освіту ступеня не нижче магістра,

стаж педагогічної та/або науково-педагогічної роботи не менше трьох років,

організаторські здібності,

стан фізичного і психічного здоров'я, що не перешкоджає виконанню

професійних обов'язків,

пройшла конкурсний відбір та визнана переможцем конкурсу

Керівник закладу загальної середньої освіти

Не може обіймати посаду керівника закладу загальної середньої освіти особа
яка

є недієздатною або цивільна дієздатність якої обмежена;

має судимість за вчинення злочину;

позбавлена права обіймати відповідну посаду;

за рішенням суду визнана винною у вчиненні корупційного правопорушення;

за рішенням суду визнана винною у вчиненні правопорушення, пов'язаного з корупцією;

підпадає під заборону, встановлену Законом України "Про очищення влади".

Звільнення

Керівник закладу загальної середньої освіти звільняється з посади у зв'язку із закінченням строку трудового договору.

Звільнення здійснюється відповідною посадовою особою засновника або керівником уповноваженого ним органу з підстав та у порядку, визначених законодавством про працю



Звільнення



Керівник закладу загальної середньої освіти звільняється достроково з підстав, які повинні бути передбачені у трудовому договорі:

порушення вимог Закону «Про освіту» щодо мови освітнього процесу;

порушення вимог статей 30 і 31 Закону "Про освіту";

порушення прав учнів чи працівників, встановлене рішенням суду, яке набрало законної сили;

систематичне неналежне виконання інших обов'язків керівника, визначених Законом «Про освіту»;

неусунення у визначений строк порушень вимог законодавства, виявлених під час інституційного аудиту чи позапланового заходу державного нагляду (контролю).

Кейс третій



Судова практика

Вивчення та аналіз судової практики сьогодні як ніколи є актуальним з декількох причин:

- **дає можливість уникнути своїх помилок** на прикладі чужих;
- **наводить перелік нормативно-правових актів**, якими керувався суд виносячи рішення, які можна завжди застосовувати у власній діяльності

Приклад судової справи № 1

(Категорія справи № 444/3105/21: Цивільні справи позовного провадження у спрах, що виникають із трудових правовідносин)

За позовом директора закладу освіти до Відділу освіти сільської ради про скасування наказу про оголошення догани. Підставою слугувало те, що позивач не виконала наказ «Про підготовку закладів освіти <...> ради до нового 2021/2022 навчального року та роботи в осінньо-зимовий період»

Позивач просила:

- скасувати наказ Відділу освіти сільської ради № 90 від 6 вересня 2021 року про накладення дисциплінарного стягнення у вигляді догани;
- стягнути з Відділу освіти сільської ради грошову винагороду в сумі 5680 грн., моральну шкоду в сумі 3000 грн., та судовий збір в сумі 908 грн.

Позов було задоволено повністю!

Примірний алгоритм дій притягнення до дисциплінарної відповідальності

Має відбутися виявлення порушення, деталізація того, в чому воно полягає

До застосування дисциплінарного стягнення власник або уповноважений ним орган повинен зажадати від порушника трудової дисципліни письмові пояснення

За кожне порушення трудової дисципліни може бути застосовано лише одне дисциплінарне стягнення

При обранні виду стягнення враховується ступінь тяжкості вчиненого проступку і заподіяну ним шкоду, обставини, за яких вчинено проступок, і попередню роботу працівника

Стягнення оголошується в розпорядчому документі і повідомляється працівникові під розписку

Обставини судової справи та рішення суду

(Справа № 444/3105/21)

Позивач мотивувала свої вимоги тим, що:

- в наказі обов'язково має бути посилання на відповідний документ, який порушив працівник (правила внутрішнього розпорядку підприємства, трудовий договір (контракт), колективний договір, посадова інструкція, інструкція з охорони праці тощо)
- Відділом освіти жодних пояснень, від неї не вимагалось, ні усних, ні письмових, що є порушенням процедури оголошення догани

Обставини судової справи та рішення суду

(Справа № 444/3105/21)

Позивач мотивувала свої вимоги тим, що:

- наказ про накладення на неї дисциплінарного стягнення не відповідає вимогам трудового законодавства (не зазначено, коли мало місце і в чому конкретно полягає порушення нею трудових обов'язків)
- згідно наказу всім педагогічним працівникам школи була виплачена грошова винагорода в розмірі 80% посадового окладу, що в сумі становить 5680 грн (їй така грошова винагорода не була виплачена, оскільки позивачці оголошено догану)

Обставини судової справи та рішення суду (Справа № 444/3105/21)

Позивач мотивувала свої вимоги тим, що:

- внаслідок неправомірних дій відповідача вона зазнала моральних страждань у приниженні честі та гідності юридичної, фізичної особи, а також ділової репутації як депутата сільської ради. Спричинену їй моральну шкоду оцінює в 3000 грн.

Обставини судової справи та рішення суду

(Справа № 444/3105/21 за посиланням: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101178572>)

Деякі обґрунтування суду:

Суду не надано достатніх належних та допустимих доказів того, що:

- роботодавцем у позивача до застосування дисциплінарного стягнення відповідно до вимог ст. 149 КЗпП було зажадано, як від ймовірного порушника трудової дисципліни, письмові пояснення, що такі письмові пояснення від позивача були отримані чи що позивач відмовився надавати письмові пояснення
- відповідачем було ознайомлено позивача із наказом (з додатками) відділу освіти сільської ради «Про підготовку закладів освіти <...> ради до нового 2021/2022 навчального року та роботи в осінньо-зимовий період» від 17 червня 2021 року № 68.

Обставини судової справи та рішення суду

(Справа № 444/3105/21)

Деякі обґрунтування суду:

- наказ про накладення на позивача дисциплінарного стягнення не відповідає вимогам трудового законодавства, зокрема у ньому не зазначено, коли мало місце і в чому конкретно полягає порушення позивачем трудових обов'язків.

Приклад судової справи № 2

(Категорія справи № 299/4155/21 : Цивільні справи позовного провадження у спрах, що виникають із трудових правовідносин)

За позовом директора до КУ "Центр з обслуговування закладів освіти"
Виноградівської міської ради Закарпатської області про:

- визнання незаконним і скасування наказу КУ "Центр з обслуговування закладів освіти" Виноградівської міської ради Закарпатської області від 25.06.2021 № 53к «Про оголошення догани»;
- стягнення моральної шкоди в сумі 90000,00 грн.

В позові було відмовлено повністю!

Обставини судової справи та рішення суду (Справа № 299/4155/21)

Позивач мотивував свої вимоги тим, що:

- В наказі про оголошення догани вказано, що його видано на підставі:
 - норм статутів КУ "Центр з обслуговування закладів освіти" Виноградівської міської ради та Виноградівської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 4 Виноградівської міської ради
 - норм КЗпП
 - акту ревізії Управління Західного офісу Держаудитслужби від 21.05.2021 № 13-07-03/03
 - наказу КУ "Центр з обслуговування закладів освіти" Виноградівської міської ради від 10.06.2021 № 31 «Про усунення порушень, виявлених під час ревізії фінансово-господарської діяльності Управлінням Західного офісу Держаудитслужби в Закарпатській області»
 - письмового пояснення позивача від 25.06.2021 року

Обставини судової справи та рішення суду (Справа № 299/4155/21)

Позивач мотивував свої вимоги тим, що:

Норми статутів містять загальні положення про організацію установ.

Норми КЗпП регламентують порядок притягнення працівників до дисциплінарної відповідальності.

З актом ревізії Управління Західного офісу Держаудитслужби від 21.05.2021 року № 13-07-03/03 позивач не ознайомлений.

Наказ КУ "Центр з обслуговування закладів освіти" Виноградівської міської ради Закарпатської області від 10.06.2021 № 31 містить загальні вказівки для керівників закладів освіти про вжиття заходів щодо усунення порушень та вимогу проінформувати відповідача про вжиті заходи до 18.06.2021 року, у ньому не зазначений позивач.

Обставини судової справи та рішення суду (Справа № 299/4155/21)

Позивач мотивував свої вимоги тим, що:

Позивач надав пояснення про заходи, які вжито для усунення порушень, виявлених під час перевірки, та про причини неповідомлення відповідачу про такі заходи до 18.06.2021 року, що підтверджує лист Виноградівської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 4 Виноградівської міської ради від 26.06.2021 № 122.

У наказі не зазначено, в чому полягає порушення трудової дисципліни позивачем, тобто фактичні обставини дисциплінарного проступку, не вказано дату вчинення проступку. Якщо вважати датою вчинення проступку дату складення акту ревізії Управління Західного офісу Держаудитслужби в, тобто 21.05.2021 року, то оскаржений наказ видано не в місячний термін з дня виявлення проступку.

Обставини судової справи та рішення суду

(Справа № 299/4155/21)

У зв'язку з тим, що наказ не містить виклад обставин, які стали підставою для застосування до позивача дисциплінарного стягнення, та посилення на посадову інструкцію позивача, та його видано з порушенням передбачених законом строків, то наказ є незаконним і підлягає скасуванню.

Внаслідок протиправного притягнення до дисциплінарної відповідальності позивачеві завдано моральну шкоду.

<...>

Обставини судової справи та рішення суду

(Справа № 299/4155/21 за посиланням: <https://youcontrol.com.ua/ru/catalog/court-document/100296840/>)

Деякі обґрунтування суду:

У пунктах 3.1, 3.5, 3.6 посадової інструкції директора Виноградівської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 4 Виноградівської міської ради передбачено наступні посадові обов'язки директора школи:

- 1) здійснює загальне керівництво всіма напрямками діяльності школи у відповідності з її статутом і законодавством України;
- 2) вирішує наукові, навчально-методичні, адміністративні, фінансові, господарські та інші питання, що виникають в процесі діяльності школи;
- 3) планує, координує і контролює роботу педагогічних та інших працівників школи.

Обставини судової справи та рішення суду

(Справа № 299/4155/21 за посиланням: <https://youcontrol.com.ua/ru/catalog/court-document/100296840/>)

Деякі обґрунтування суду:

Відповідно до пункту 3.5 статуту Комунальної установи "Центр з обслуговування закладів освіти" Виноградівської міської ради КУ "Центр з обслуговування закладів освіти" здійснює ведення бухгалтерського обліку фінансово-господарської діяльності закладів освіти та інших установ.

Обставини судової справи та рішення суду

(Справа № 299/4155/21 за посиланням: <https://youcontrol.com.ua/ru/catalog/court-document/100296840/>)

Деякі обґрунтування суду:

Наказом КУ "Центр з обслуговування закладів освіти" Виноградівської міської ради від 10.06.2021 № 31 керівникам закладів освіти доручено (пункти 2.1-2.3):

- ✓ взяти під особистий контроль створення меню вимог для здобувачів освіти, керуючись чинними нормами, а також щодо обліку основних засобів та інших матеріальних цінностей задля їх збереження, цільового використання та уникнення нестач в майбутньому;
- ✓ при формуванні розподілу педагогічного та іншого навантаження неухильно дотримуватись норм чинного законодавства;

Обставини судової справи та рішення суду

(Справа № 299/4155/21 за посиланням: <https://youcontrol.com.ua/ru/catalog/court-document/100296840/>)

Деякі обґрунтування суду:

Наказом КУ "Центр з обслуговування закладів освіти" Виноградівської міської ради від 10.06.2021 № 31 керівникам закладів освіти доручено (пункти 2.1-2.3):

- ✓ вжити заходи щодо усунення виявлених ревізією недоліків, розглянути питання щодо притягнення до відповідальності винних осіб, за необхідності подати відповідні накази;
- ✓ провести виробничі наради за участю педагогічного та обслуговуючого персоналу закладу для аналізу виявлених порушень, які стосуються компетенції та відповідальності саме керівника та працівників закладу освіти;
- ✓ про вжиті заходи проінформувати КУ "Центр з обслуговування закладів освіти" Виноградівської міської ради до 18.06.2021 року.

Обставини судової справи та рішення суду

(Справа № 299/4155/21 за посиланням: <https://youcontrol.com.ua/ru/catalog/court-document/100296840/>)

Деякі обґрунтування суду:

Обставину щодо застосування до позивача дисциплінарного стягнення наказом КУ "Центр з обслуговування закладів освіти" Виноградівської міської ради від 25.06.2021 № 53к "Про оголошення догани" позивач не довів з огляду на наступне...

Обставини судової справи та рішення суду

(Справа № 299/4155/21 за посиланням: <https://youcontrol.com.ua/ru/catalog/court-document/100296840/>)

Деякі обґрунтування суду:

Копія з копії наказу КУ "Центр з обслуговування закладів освіти" Виноградівської міської ради від 25.06.2021 № 53к "Про оголошення догани", вірність якої оригіналу засвідчено представником позивача, не є доказом, який одержано в порядку, встановленому законом.

Показання позивача як свідка про те, що 25.06.2021 року йому оголошено догану наказом КУ "Центр з обслуговування закладів освіти" Виноградівської міської ради не виступають достатнім доказом для встановлення відповідних обставин.

Запитання



Щодо строкового трудового договору. Пенсіонери



ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

Р І Ш Е Н Н Я

КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

у справі за конституційним поданням 56 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу третього частини другої статті 22 Закону України „Про повну загальну середню освіту“

Київ
7 лютого 2023 року
№ 1-р/2023

Справа № 1-5/2020(118/20)

Велика палата Конституційного Суду України у складі:

Рішення КСУ



2. Абзац третій частини другої статті 22 Закону України „Про повну загальну середню освіту“ від 16 січня 2020 року № 463–ІХ, визнаний неконституційним, утрачає чинність із дня ухвалення Конституційним Судом України цього Рішення.

3. Рішення Конституційного Суду України є обов’язковим, остаточним та таким, що не може бути оскаржено.

Рішення КСУ



1. Усі педагогічні працівники, незалежно від віку, в рівних умовах – можуть працювати, як за безстроковим трудовим договором, так і за строковим.
2. Керівники ЗЗСО не мають жодних законних підстав примушувати працівників до переходу на строкові договори.

Рішення КСУ



3. Учасниками трудового договору є дві сторони: роботодавець та працівник, а, отже, хочемо ми того чи ні, робота педагога на умовах строкового чи безстрокового трудового договору можлива за умови згоди (бажання) обох сторін.

Рішення КСУ



4. Працівники державних і комунальних закладів загальної середньої освіти, які досягли пенсійного віку незобов'язані укласти строкові трудові договори, а працівники з яким було укладено строкові договори продовжують працювати до завершення їх терміну.

По завершенню терміну строкового договору може укладатися безстроковий договір.

Рішення КСУ



Якщо ж педагог-пенсіонер вже був звільнений з роботи до 7 лютого 2023 року, то він може бути прийнятий (неприйнятний) на роботу на умовах безстрокового трудового договору.

Рішення КСУ



Стаття 23 КЗпП

Строковий трудовий договір укладається у випадках, коли трудові відносини не можуть бути встановлені на невизначений строк з урахуванням характеру наступної роботи, або умов її виконання, або інтересів працівника та в інших випадках, передбачених законодавчими актами.

Рішення КСУ



5. Альтернативні способи:

Зміна істотних умов праці для працівників пенсіонерів,
що працюють на умовах строкових трудових договорів

Рішення КСУ



5. Альтернативні способи:

Відповідно до статей КЗпП

- 36 п. 2 - підставою припинення трудового договору є закінчення строку (пункти 2 і 3 статті 23), крім випадків, коли трудові відносини фактично тривають і жодна з сторін не поставила вимогу про їх припинення;
- 39-1 якщо після закінчення строку трудового договору (пункти 2 і 3 статті 23) трудові відносини фактично тривають і жодна із сторін не вимагає їх припинення, дія цього договору вважається продовженою на невизначений строк (за винятком випадків, передбачених ч. 2 ст. 23 КЗпП).

Закон № 2315. Строковий трудовий договір

У період воєнного стану:

Відповідно до
Розділу X
"Прикінцеві та
перехідні
положення"
Закону України
"Про повну
загальну
середню освіту"

«3) засновник державного чи комунального закладу загальної середньої освіти або уповноважений ним орган (посадова особа) має право продовжити без проведення конкурсу строк дії строкового трудового договору (контракту), укладеного з керівником відповідного закладу загальної середньої освіти, але не більше ніж на шість місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану».

Співпраця з державою-агресором



Колабораційні дії

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо встановлення кримінальної відповідальності за колабораційну діяльність» від 03.03.2022 № 2108-IX (далі — Закон № 2108)

15 березня 2022 року набрав чинності.

Було внесено зміни до Кримінального кодексу України, а саме доповнено його ст. 111-1, що має назву «Колабораційна діяльність».

Про основне...



DECIDE



Законом № 2108 запроваджено відповідальність за співпрацю з державою-агресором в

*інформаційній,
освітній,
політичній,
військовій,
адміністративній,
господарській та
трудовій сферах.*

Наслідок колабораційної діяльності — притягнення до кримінальної відповідальності фізичних осіб, застосування заходів кримінально-правового характеру до юридичних осіб.

Колабораціонізм

Наразі чинне законодавство не містить визначення понять «колаборація», «колабораціонізм», «колабораційна діяльність». Загалом у лексичному значенні «колабораціонізм» (від фр. «collaboration» — «співробітництво») визначають як співпрацю.





Колабораціонізм

колабораціонізм — співробітництво громадян із ворогом у його інтересах і на шкоду своїй державі та її союзникам (у законодавстві більшості країн це явище кваліфіковано як злочин проти своєї держави, зрада);

колабораційна діяльність — похідна від колабораціонізму (вживається у значенні участі населення у спільній з ворогом діяльності);

колаборація — процес спільної діяльності (не пов'язаної з колабораціонізмом) у різних сферах суспільного, культурного економічного життя (вживається більше як спільний проєкт взаємодії двох або більше суб'єктів для досягнення спільних цілей).



Дія	Суть дії	Санкція
публічне* заперечення або	збройної агресії проти України, встановлення та утвердження тимчасової окупації частини території України	позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від десяти до п'ятнадцяти років
публічні* заклики	— до підтримки рішень та/або дій держави-агресора, збройних формувань та/або окупаційної адміністрації держави-агресора; — до співпраці з державою-агресором, збройними формуваннями та/або окупаційною адміністрацією держави-агресора; — до невизнання поширення державного суверенітету України на тимчасово окуповані території України	



добровільне зайняття	посади, не пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських функцій, у незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації держави-агресора	позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від десяти до п'ятнадцяти років з конфіскацією майна або без такої
добровільне зайняття або	посади, пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських функцій, у незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації держави-агресора	позбавлення волі на строк від п'яти до десяти років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від десяти до п'ятнадцяти років та з конфіскацією майна або без такої
добровільне обрання, а також	до незаконних органів влади, створених на тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації держави-агресора	
участь в організації та проведенні	незаконних виборів та/або референдумів на тимчасово окупованій території або публічні заклики до проведення таких незаконних виборів та/або референдумів на тимчасово окупованій території	



здійснення пропаганди, а також	у закладах освіти незалежно від типів та форм власності з метою сприяння здійсненню збройної агресії проти України, встановленню та утвердженню тимчасової окупації частини території України, уникненню відповідальності за здійснення державою-агресором збройної агресії проти України	виправні роботи на строк до двох років або арешт на строк до шести місяців, або позбавлення волі на строк до трьох років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від десяти до п'ятнадцяти років
дії спрямовані на	впровадження стандартів освіти держави-агресора у закладах освіти	



організація та проведення	заходів політичного характеру**, спрямованих на підтримку держави-агресора, її окупаційної адміністрації чи збройних формувань та/або на уникнення нею відповідальності за збройну агресію проти України, за відсутності ознак державної зради	позбавлення волі на строк від десяти до дванадцяти років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від десяти до п'ятнадцяти років та з конфіскацією майна або без такої
здійснення	інформаційної діяльності*** у співпраці з державою-агресором та/або його окупаційною адміністрацією, спрямованої на підтримку держави-агресора, її окупаційної адміністрації чи збройних формувань та/або на уникнення нею відповідальності за збройну агресію проти України, за відсутності ознак державної зради	
активна участь	у заходах політичного характеру, спрямованих на підтримку держави-агресора, її окупаційної адміністрації чи збройних формувань та/або на уникнення нею відповідальності за збройну агресію проти України, за відсутності ознак державної зради	



добровільне зайняття, а також	посади в незаконних судових або правоохоронних органах, створених на тимчасово окупованій території	позбавлення волі на строк від дванадцяти до п'ятнадцяти років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від десяти до п'ятнадцяти років та з конфіскацією майна або без такої
добровільна участь чи	в незаконних збройних чи воєнізованих формуваннях, створених на тимчасово окупованій території, та/або в збройних формуваннях держави-агресора	
надання допомоги у веденні бойових дій проти Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, добровольчих формувань, що були утворені або самоорганізовувалися для захисту незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України	незаконним збройним чи воєнізованим формуванням, створеним на тимчасово окупованій території, та/або в збройних формуваннях держави-агресора	



передача матеріальних ресурсів та/або	незаконним збройним чи воєнізованим формуванням, створеним на тимчасово окупованій території, та/або збройним чи воєнізованим формуванням держави- агресора	штраф до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавлення волі на строк від трьох до п'яти років, з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від десяти до п'ятнадцяти років та з конфіскацією майна
провадження господарської діяльності	у взаємодії з державою-агресором, незаконними органами влади, створеними на тимчасово окупованій території, у тому числі окупаційною адміністрацією держави-агресора	

вчинення дій або прийняття рішень особами, які	що призвели до загибелі людей або настання інших тяжких наслідків****	позбавлення волі на строк п'ятнадцять років або довічне позбавлення волі, з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від десяти до п'ятнадцяти років та з конфіскацією майна або без такої
добровільно зайняли посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських функцій, у незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації держави-агресора або		
були добровільно обраними до органів влади, створених на тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації держави-агресора		
добровільно зайняли посади в незаконних судових або правоохоронних органах, створених на тимчасово окупованій території		
брали участь в організації та проведенні незаконних виборів та/або референдумів на тимчасово окупованій території або публічно закликали до проведення таких незаконних виборів та/або референдумів на тимчасово окупованій території		
організовували та проводили заходи політичного характеру, спрямовані на підтримку держави-агресора, її окупаційної адміністрації чи збройних формувань та/або на уникнення нею відповідальності за збройну агресію проти України, за відсутності ознак державної зради		

здійснювали інформаційну діяльність у співпраці з державою-агресором та/або його окупаційною адміністрацією, спрямовану на підтримку держави-агресора, її окупаційної адміністрації чи збройних формувань та/або на уникнення нею відповідальності за збройну агресію проти України, за відсутності ознак державної зради		
брали активну участь у заходах політичного характеру, спрямованих на підтримку держави-агресора, її окупаційної адміністрації чи збройних формувань та/або на уникнення нею відповідальності за збройну агресію проти України, за відсутності ознак державної зради		
добровільно брали участь у незаконних збройних чи воєнізованих формуваннях, створених на тимчасово окупованій території, та/або в збройних формуваннях держави-агресора		
надавали незаконним збройним чи воєнізованим формуванням, створеним на тимчасово окупованій території, та/або збройним формуванням держави-агресора допомогу у веденні бойових дій проти Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, добровольчих формувань, що були утворені або самоорганізовувалися для захисту незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України		

- 
- * Публічним вважається поширення закликів або висловлення заперечення до невизначеного кола осіб, зокрема у мережі Інтернет або за допомогою засобів масової інформації.
 - ** Під заходами політичного характеру розуміються з'їзди, збори, мітинги, походи, демонстрації, конференції, круглі столи тощо.
 - *** Під здійсненням інформаційної діяльності розуміються створення, збирання, одержання, зберігання, використання та поширення відповідної інформації.
 - **** Тяжкими наслідками вважається шкода, що в одну тисячу і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян.

Важливі моменти



Частина 3 ст. 111-1 Кримінального кодексу України стосується сфери освіти.

Її важливо, зокрема, розглянути з погляду роботи освітян на окупованих територіях.

Важливі моменти



Якщо є інформація про те, що працівник співпрацює з державою-агресором, але кримінального провадження немає, то

- розірвати трудові відносини з таким працівником можна виключно на підставах, передбачених Кодексом законів про працю України з урахуванням норм ЗУ «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану»

Важливі моменти



Якщо кримінальне провадження розпочато, але вироку ще немає, то - відносно підозрюваного чи обвинуваченого можуть бути застосовані запобіжний захід у вигляді тримання під вартою та відсторонення від посади. У разі отримання ухвали слідчого судді/ суду про відсторонення від посади або про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, роботодавець, керуючись ст. 46 КЗпП України, має відсторонити такого працівника від роботи. На час відсторонення заробітна плата не зберігається.

Важливі моменти



Якщо є вирок суду, яким особу визнано винною за ст. 111-1 КК України, то самого обвинувального вироку суду для звільнення «колаборанта» з посади не достатньо.

Відповідно до п. 7 ч. 1 ст. 36 КЗпП України підставою для припинення трудового договору є набрання законної сили вироком суду, яким працівника засуджено (крім випадків звільнення від відбування покарання з випробуванням) до позбавлення волі або до іншого покарання, яке виключає можливість продовження даної роботи.

Важливі моменти



Норми Міжнародного гуманітарного права захищають мешканців окупованих за територій відповідно до Женевських конвенцій.

Важливо брати до уваги, що відповідно до ст. 43 Четвертої Женевської конвенції на окупанта покладається обов'язок забезпечити громадський порядок і безпеку, дотримуючись існуючих законів, за виключенням, коли це абсолютно неможливо.

Положення статей 39 цієї Конвенції передбачає, що цивільні, які проживають на окупованій території повинні бути забезпечені можливістю отримати оплачувану роботу.

Важливі моменти



Разом з тим, важливо брати до уваги те, що вищенаведені та інші положення МГП виходять з того, що держава-окупант повинна діяти як управляючий (узуфруктуарій), а не як власник і відповідно не змінювати ні правову систему, ні місцеві органи управління, включно з судами.

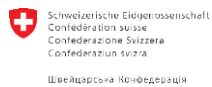
Однак на практиці Росія, на порушення норм Міжнародного гуманітарного права, змінює і правову систему, і органи управління окупованої території, через що дуже складно застосовувати ті гуманітарні гарантії, які призначалися для іншого застосування.

Важливі моменти



Складністю злочинів щодо колабораційної діяльності є те, що вони вчинюються в період воєнного стану, коли наша країна обороняється від ворога, який не тільки окупував частину нашої території, а і продовжує свої напади. Природньо, що в такій ситуації емоції загострюється.

Однак правовій системі потрібно діти неупереджено та враховувати всі нюанси співвідношення норм Міжнародного гуманітарного права та норм ст. 111-1 КПК України. Останній має відповідати міжнародного права прав людини.



Дякуємо
за активну участь!